

DWANGVOEDEREN

J. van Tessel,

Tijmstraat 3, 3551 GK Utrecht. Tel.: 030-2432695.

Wie de jaargangen van *Litteratura Serpentina* leest met bijzondere aandacht voor alles wat er soms gedaan moet worden om hongerende of moeilijk etende slangen aan het eten te krijgen, kan zich maar moeilijk aan de indruk onttrekken dat het ergste wat een slangenhouder kan overkomen is, dat hij een dertigtal jonge nakweekdieren heeft waarvan er niet één wil eten. Of dat zijn grotere dieren behept worden met een ziekte die flink afbreuk doet aan hun eetlust. Of dat hij in het bezit is geraakt van een bijzondere slang waarvan hij de voedselvoorkeur maar niet ontdekt krijgt, terwijl dat beest toch echt iets binnen moet krijgen. In dat geval zit er niks anders op dan aan het experimenteren te slaan met allerlei voederdieren waarmee soms - laten we eerlijk zijn - allerlei vervelende dingen moeten worden uitgehaald: aansnijden, schedeltje pletten, inhoud uitsmeren, alleen de staartjes, in de weer gaan met een pinky-pomp en wat voor ellende al niet meer. En al die dwangvoedertekniken kunnen als vervelende bijkomstigheid hebben, dat je allerlei ongewilde beschadigingen aanricht in het keel- en slokdarmgebied van de slang en dat je, ondanks al je inspanningen, de slang toch nog

ziet zieltogen. En als ik die verhalen niet in *Litteratura Serpentina* zou lezen, dan krijg ik ze wel te horen van mensen die al jaren hun voerdieren bij mij komen halen. Ik heb eens nagedacht over het probleem van dwangvoederen en ik meen er iets op gevonden te hebben wat vriendelijk is voor de slang en het niet nodig maakt vervelende handelingen met voederdieren uit te halen. Ik ben op het idee gekomen om capsules te maken, waarvan ik de inhoud hieronder specificeer:

- wit vismeel
- garnalenmeel
- tarwe- en maismeel
- rijst
- olie
- zemelen
- carotenen
- alpha-zetmeel
- calciumcarbonaat
- kopersulfaten
- vitamine A, E, D, E12-supplementen
- zinkoxide

Photo by M. van der Pal

In bedwang houden van de slang.

Het toedienen van een dwangvoedermiddel kan een lastige bezigheid zijn. Door de slang te hanteren op de manier die geïllustreerd wordt door de foto's is het een fluitje van een cent: je laat de slang door een aan haar omvang en lengte aangepaste (electriciteits)buis kruipen; aan de voorkant haak je onder- en bovenkaak aan de op de foto afgebeelde beugeltjes, en daar tussendoor kun je gemakkelijk, al of niet met een stompe pincet, de hierboven beschreven capsule of medicijnen inbrengen. Ook voor gifslangen lijkt mij dit een aanbevelenswaardige behandelingsmethode.

De capsule is gemaakt van gelatine (gemalen beenerdermeel) die oplost in water. Om het inbrengen ervan te vergemakkelijken is het aan te bevelen om er eerst een glijlaagje van olijf-, zonnebloem- of slaolie op aan te brengen. Als de slang de capsule doorgeslikt heeft, kan ze daarna gewoon water drinken.

Deze methode heb ik proefondervindelijk onderzocht: ik heb zes slangen gekocht; drie ervan heb ik met capsules gedwangvoerd, de andere drie heb ik met gewone muisjes gevoerd en dit alles gedurende drie maan-

den. Voor wat betreft ontlasting, groei en vervellingen heb ik geen verschil tussen de twee groepen kunnen constateren. Alle zes de dieren ben ik daarna verder gaan voeren met muisjes en dat bleek voor de slangen die ik tot dan toe met capsules gevoerd had geen moeilijke overstap te zijn.

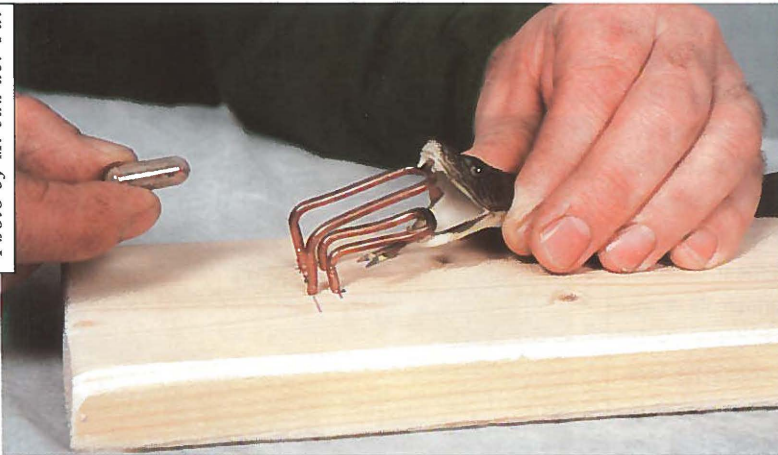
■ EEN DWANGVOEDERTANG

Nu ik toch bezig ben over dit onderwerp vertel ik maar meteen iets over een ander idee van me, dat weliswaar niet echt in een blad dat exclusief over slangen gaat thuishoort, maar waar ik een enkele lezer misschien toch wel een plezier mee doe: een dwangvoedertang voor schildpadden (zie tekening). U gebruikt de tang als volgt: neem de schildpad in de hand en kietel haar onder de kin in de hoop dat ze haar bek opendoet. Lukt het niet met kietelen, probeer het dan eens met de achterkant van een lepeltje bijvoorbeeld. Steek vervolgens, als de bek open is het dunne gedeelte van de tang in de bek en het dikke gedeelte onder de kin. Knijp

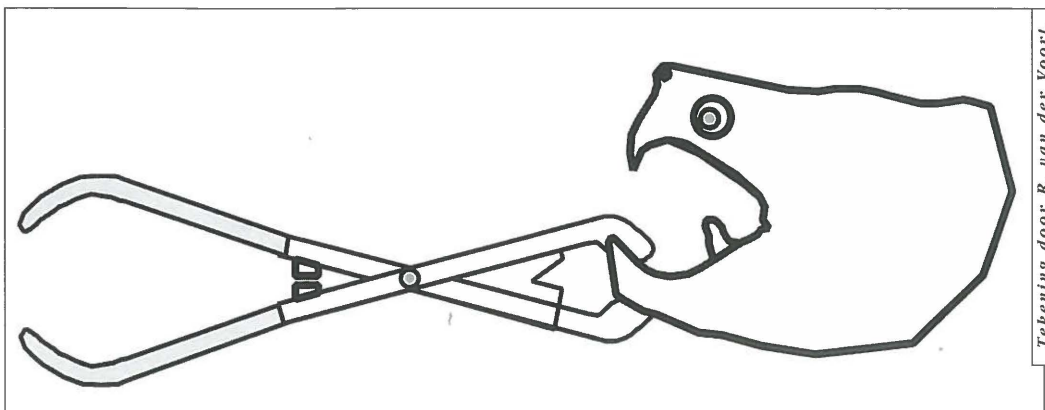
de tang voorzichtig dicht en trek *zachtjes* de kop naar buiten. Daarna kunt u het dwangvoermiddel of de medicijnen toedienen.

Een dergelijke dwangvoedertang is in alle ijzerwinkel te koop als buigtang of als punttang. Een dergelijke tang moet u nog wel zelf buigen om hem aan te passen aan de grootte van de schildpad. Het verdient

Photo by M. van der Pal

Toedienen van de capsule.

Tekening door R. van der Voorf.

Vasthouden van de schildpad.

aanbeveling om door middel van een verstelbaar schroefje ervoor te zorgen, dat u in uw enthousiasme de tang niet té stevig dicht kunt knijpen en op die manier de kaak van de schildpad verbrijzelt.

Ik dank de firma Pruyt Hillen B.V. hartelijk voor het beschikbaar stellen van de capsules. Ik houd me aanbevolen voor uw bevindingen en opmerkingen.